

**Ευρωπαϊκό Σύστημα Ακαδημαϊκών Μονάδων για την Επαγγελματική
Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET)**

ΠΡΑΞΗ

Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2009 για τη θέσπιση του [ευρωπαϊκού συστήματος ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση](#) (ECVET) [Επίσημη Εφημερίδα C 155, 8.7.2009]

Εφαρμογή και ανάπτυξη Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Πρόλογος

Ενώ οι απαιτήσεις προσόντων που καθορίζονται από τις Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις συγκλίνουν όλο και περισσότερο, ένας σημαντικός παράγοντας στην εξασφάλιση της απασχολησιμότητας των νέων είναι να καθίσταται δυνατό να αποκτήσουν επαγγελματική εμπειρία στο εξωτερικό στο πλαίσιο έργων κινητικότητας κατά τη φάση της μαθητείας.

Προς το παρόν όμως, το μερίδιο μαθητευομένων που επωφελείται από τέτοια ευκαιρία ανά την Ευρώπη παραμένει χαμηλό. Οι παραμονές στο εξωτερικό θα μπορούσαν να παίξουν πολύ σημαντικότερο ρόλο εάν τα ξένα προσόντα μεταφέρονταν στην κατάρτιση που πρέπει να πραγματοποιείται στη χώρα προέλευσης. Το ECVET, ένα σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έχει αναπτυχθεί για να χρησιμεύσει ως εργαλείο στην υλοποίηση τέτοιας πρακτικής στο εγγύς μέλλον.

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ECVET) παρεμβαίνει σε αυτό το συγκεκριμένο σημείο και στοχεύει στη «διευκόλυνση της «κινητικότητας των καταρτιζόμενων, στην επικύρωση των αποτελεσμάτων της δια βίου μάθησης, στη διαφάνεια των προσόντων, καθώς και στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και συνεργασία μεταξύ των φορέων επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης στην Ευρώπη»

1. Απαραίτητα στοιχεία για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι η διαφάνεια των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό και – πέραν τούτου – η αναγνώριση και μεταφορά αυτών των μαθησιακών αποτελεσμάτων στη χώρα προέλευσης του/της μαθητευομένου/μαθητευομένης. Το ECVET όπως εκπονείται στο έγγραφο διαβούλευσης, είναι ένα σύστημα για τη συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων κατά την αρχική και συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Περιλαμβάνει τεκμηρίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό καθώς και έντυπα συμφωνιών μεταξύ των εθνικών και ευρωπαϊκών παραγόντων ΕΕΚ. Θα μπορούσε να έχει αντίκτυπο στην ενίσχυση της

κινητικότητας των μαθητευομένων εντός των εθνικών συστημάτων ΕΕΚ, αυξάνοντας τόσο την κάθετη όσο και την οριζόντια διαπεραστικότητα μεταξύ τμημάτων αυτών των συστημάτων και, ειδικότερα, μεταξύ της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αφενός και της ανώτατης εκπαίδευσης αφετέρου. Επιπροσθέτως, αφού το ECVET συμπεριλαμβάνει και τα αποτελέσματα άτυπης μάθησης (συμπεριλαμβανομένης της μάθησης κατά τη διαδικασία της εργασίας), θα μπορούσε να διευκολύνει την αναγνώριση της – εφόσον προβλέπεται από την εκάστοτε εθνική νομοθεσία. Έτσι, οι μαθητευόμενοι μπορούν να επωφεληθούν από την εισαγωγή του ECVET και εκτός των ορίων του εκπαιδευτικού συστήματος. Η προσέγγιση η βασισμένη στα μαθησιακά αποτελέσματα έχει επιλεγεί για το ECVET επειδή ταιριάζει με τη μεγάλη ποικιλία προγραμμάτων ΕΕΚ και συστημάτων προσόντων στην Ευρώπη και με τα δύο συστήματα αναφοράς ΕΕΚ: τη σφαίρα της εκπαίδευσης και την αγορά εργασίας. Ακολουθώντας την επεξεργασία του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων, τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι «οι διατυπώσεις όλων αυτών που ο εκπαιδευόμενος γνωρίζει, κατανοεί και μπορεί να κάνει μετά την ολοκλήρωση μιας μαθησιακής διαδικασίας και οι σχετικοί ορισμοί αφορούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες (ΓΔΙ)».

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Πλαίσιο της πρότασης

Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η ανάγκη για συνεχή ανανέωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των πολιτών έχει κρίσιμη σημασία για την ανταγωνιστικότητα και την κοινωνική συνοχή της ΕΕ.

Η επαγγελματική εκπαίδευση και η επαγγελματική κατάρτιση μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στην επίτευξη αυτού του στόχου. Ωστόσο, η πολυπλοκότητα του θέματος και η έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων παρόχων/αρχών, καθώς και μεταξύ των διαφόρων εθνικών συστημάτων, μειώνουν τον αντίκτυπό τους. Διάφορα εμπόδια δεν επιτρέπουν στους πολίτες να έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και τους εμποδίζουν να συνδυάσουν και να συσσωρεύσουν μαθησιακά αποτελέσματα που πέτυχαν σε διάφορα μαθησιακά πλαίσια. Δυσκολεύουν την προσπάθεια των

πολιτών να κινηθούν μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK) και στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας, καθώς και να επωφεληθούν από μια πραγματική διά βίου μάθηση χωρίς σύνορα.

Το 2000 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αύξηση της διαφάνειας όσον αφορά τα προσόντα και η διά βίου μάθηση πρέπει να είναι δύο από τις κύριες συνιστώσες των προσπαθειών που καταβάλλονται για την προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ευρώπης τόσο στις απαιτήσεις της κοινωνίας της γνώσης όσο και στην ανάγκη για βελτίωση του επιπέδου και της ποιότητας της απασχόλησης.

Το ψήφισμα που εκδόθηκε το 2002 από το Συμβούλιο σχετικά με την ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της EEK («διαδικασία της Κοπεγχάγης») τόνισε ότι η απόδοση προτεραιότητας σε ένα σύστημα μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων για την EEK είναι ένα από τα κοινά μέτρα που χρειάζονται για να προωθηθούν η διαφάνεια, η συγκρισιμότητα, η δυνατότητα μεταφοράς και η αναγνώριση των ικανοτήτων και/ή των προσόντων μεταξύ διαφόρων χωρών και σε διάφορα επίπεδα.

Στο ανακοινωθέν του Μάαστριχτ, που εκδόθηκε το 2004, οι αρμόδιοι για θέματα EEK υπουργοί, η Επιτροπή και οι ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι συμφώνησαν να δώσουν προτεραιότητα στην ανάπτυξη και την εφαρμογή του ECVET, πράγμα που επιβεβαιώθηκε το 2006 από την ίδια ομάδα στο ανακοινωθέν του Ελσίνκι, το οποίο ζητά την περαιτέρω ανάπτυξη κοινών ευρωπαϊκών εργαλείων, και ειδικότερα του ECVET. Η παρούσα πρόταση για το ECVET ανταποκρίνεται στην εν λόγω πολιτική εντολή.

Γενικό πλαίσιο

Ένα από τα κύρια εμπόδια που παρακωλύουν την αύξηση του ενδιαφέροντος για τη διασυνοριακή κινητικότητα, στο πλαίσιο της αρχικής και της συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης, είναι η δυσχέρεια προσδιορισμού, επικύρωσης και αναγνώρισης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται κατά τη διάρκεια παραμονής σε άλλη χώρα. Επιπλέον, η διά βίου μάθηση υλοποιείται ολοένα και περισσότερο σε διάφορες χώρες και σε πολυποίκιλα πλαίσια, επίσημα, άτυπα και ανεπίσημα. Συνεπώς, αυτό που χρειάζεται είναι να βρεθεί ένας τρόπος που θα δίνει στους πολίτες τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις μαθησιακές τους προσπάθειες,

στηριζόμενοι στα μαθησιακά αποτελέσματα που έχουν ήδη επιτύχει, όταν μετακινούνται από ένα μαθησιακό πλαίσιο σε κάποιο άλλο και από μια χώρα σε κάποια άλλη.

Μια από τις πιο σημαντικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν είναι η ποικιλία και ενίοτε ο κατακερματισμός των συστημάτων εκπαίδευσης, ΕΕΚ και προσόντων στην Ευρώπη.

Οι σχετικές διαδικασίες είναι δυνατόν να αφορούν μεγάλο αριθμό προσόντων και να εμπλέκουν διάφορους αρμόδιους φορείς και παράγοντες, οι δραστηριότητες των οποίων ενδέχεται να περιλαμβάνουν τον ορισμό των προσόντων και των μεθόδων αξιολόγησης και επικύρωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων, τον καθορισμό στόχων κατάρτισης, τον προσδιορισμό του περιεχομένου των μαθησιακών αποτελεσμάτων και την εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης. Είναι δυνατόν να εμπλέκεται ευρύ φάσμα παρόχων: υπουργεία, οργανισμοί, επαγγελματικοί τομείς, εταιρείες, κοινωνικοί εταίροι, επιμελητήρια, μη κυβερνητικές οργανώσεις κ.ο.κ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μια εθνική αρχή μπορεί να διαπιστεύσει ή να εξουσιοδοτήσει παρόχους κατάρτισης ή άλλους φορείς να εκδίδουν και να χορηγούν τίτλους προσόντων, βαθμούς κ.λπ. Σε άλλες περιπτώσεις, καθήκοντα αυτού του είδους είναι δυνατόν να ανατεθούν σε αρχές περιφερειακού επιπέδου ή στους παρόχους.

Οι διάφορες επιμέρους χώρες έχουν ένα εθνικό πλαίσιο που καθορίζει τα επίπεδα προσόντων ή μια ταξινόμηση των επιπέδων αυτών. Τα λόγω πλαίσια μπορεί να έχουν ή να μην έχουν ως άξονα την οργάνωση κύκλων εκπαίδευσης ή κατάρτισης. Επιπλέον, ανάλογα με το κάθε σύστημα, ενδέχεται να είναι δυνατόν να αποκτηθούν τίτλοι προσόντων είτε μετά την παρακολούθηση ενός μόνον είδους επίσημου προγράμματος κατάρτισης είτε μετά την παρακολούθηση περισσότερων της μίας μαθησιακών διαδικασιών.

Σε ορισμένα συστήματα η χορήγηση τίτλων προσόντων βασίζεται στη συσσώρευση ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων είτε σε συνδυασμό με ακαδημαϊκές μονάδες (Ηνωμένο Βασίλειο, Φινλανδία, Σουηδία κ.λπ.) είτε χωρίς ακαδημαϊκές μονάδες (Γαλλία, Ισπανία κ.λπ.). Μερικές φορές, τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων αναπτύσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο πιστοποίησης προσόντων (σκωτικό και ουαλικό πλαίσιο ακαδημαϊκών μονάδων και πιστοποίησης προσόντων) ή σχεδιάζονται για συγκεκριμένους τίτλους προσόντων (σύστημα IFTS στην Ιταλία). Επιπλέον, ανάλογα με

τη χώρα, υπάρχουν πολλοί τρόποι χρησιμοποίησης των ενοτήτων και των βαθμών για τα μαθησιακά αποτελέσματα, ενώ, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί, σε κάποιες χώρες, να συνυπάρχουν διάφορες πρακτικές χορήγησης βαθμών για την πιστοποίηση μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Με δεδομένη την προαναφερθείσα ανομοιογένεια, επιβάλλεται η εφαρμογή κοινών συμβάσεων και τεχνικών αρχών, για να εξασφαλιστεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη και να καταστεί δυνατή η μεταφορά και η αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων στο πλαίσιο της διακρατικής κινητικότητας.

Οι διατάξεις που ισχύουν στον τομέα αυτόν σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Η παρούσα πρόταση για το ECVET συγκαταλέγεται σε μια σειρά ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών, στις οποίες περιλαμβάνονται το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS), το Europass, ο ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα (EQCM), οι ευρωπαϊκές αρχές για τον προσδιορισμό και την επικύρωση της άτυπης και της ανεπίσημης μάθησης και το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση (EQF):

- Το ECTS δρομολογήθηκε με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουλίου 2001, για την ενδοκοινοτική κινητικότητα των σπουδαστών, των επιμορφωμένων ατόμων, των εθελοντών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών⁴ και αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το ECVET πρέπει να είναι συμβατό με το ECTS, για να λειτουργήσει ως γέφυρα ανάμεσα στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και την τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Το Europass δημιουργήθηκε με την απόφαση αριθ. 2241/2004/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με το ενιαίο κοινοτικό πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (Europass).
- Οι ευρωπαϊκές αρχές για τον προσδιορισμό και την επικύρωση της άτυπης και της ανεπίσημης μάθησης συμφωνήθηκαν με τη μορφή συμπερασμάτων του Συμβουλίου το 2004⁵. Κατά την εφαρμογή του ECVET θα λαμβάνονται υπόψη αυτές οι αρχές.
- Ο EQCM εγκρίθηκε μέσω της σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και

του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τη διακρατική κινητικότητα εντός της Κοινότητας για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης: ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα. Στο σημείο 8 του παραρτήματος της σύστασης αυτής αναφέρεται ότι, όταν η κινητικότητα αναλαμβάνεται από μεμονωμένα άτομα, «*οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λάβουν βοήθεια προκειμένου να διευκολυνθεί η επαρκής αναγνώριση και πιστοποίηση*» των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Το ECVET θα υποστηρίζει την ποιότητα της κινητικότητας των μεμονωμένων ατόμων, όπως απαιτεί η προαναφερόμενη σύσταση.

➤ Το EQF δρομολογήθηκε το 2008 με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (EQF) ως εργαλείο αναφοράς για τη σύγκριση των επιπέδων επαγγελματικών προσόντων στα εθνικά συστήματα προσόντων και επίσης στα συστήματα προσόντων που αναπτύσσονται από διεθνείς τομεακούς οργανισμούς. Το ECVET θα συμπληρώνει το EQF και θα στηρίζεται σε κοινές έννοιες και αρχές μ' αυτό. Πράγματι, το ECVET χρησιμοποιεί το EQF ως το επίπεδο αναφοράς για τα προσόντα

Συνοπτική παρουσίαση της προτεινόμενης δράσης

Η προτεινόμενη σύσταση επιβάλλει στα κράτη μέλη τη δέσμευση να χρησιμοποιούν το ECVET σε προαιρετική βάση. Θεσπίζει το ECVET ως μεθοδολογικό πλαίσιο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την περιγραφή των προσόντων υπό μορφή ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων που εκφράζονται σε αντίστοιχους βαθμούς, με προοπτική τη μεταφορά και τη συσσώρευση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Το ECVET βασίζεται στο σχεδιασμό συνεκτικών και λογικών ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων και όχι στον κατακερματισμό των προσόντων. Το ECVET δεν αποσκοπεί ούτε απαιτεί την εναρμόνιση των προσόντων και των συστημάτων ΕΕΚ· αντίθετα, σκοπός του είναι η βελτίωση της συγκρισιμότητας και της συμβατότητας. Η προτεινόμενη σύσταση περιλαμβάνει δύο παραρτήματα, στα οποία υπάρχει ένα

γλωσσάριο και παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά του ECVET. Συνιστάται στα κράτη μέλη να αρχίσουν να εφαρμόζουν το ECVET έως το 2012. Συνιστάται επίσης στα κράτη μέλη να δημιουργήσουν συμπράξεις και δίκτυα σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό, τοπικό και κλαδικό επίπεδο, κατά περίπτωση, καθώς επίσης να προωθήσουν και να εφαρμόζουν τις αρχές διασφάλισης της ποιότητας της ΕΕΚ κατά την εφαρμογή του ECVET. Τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν την πρόσβαση σε πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το ECVET, να παρέχουν σχετική καθοδήγηση στους εμπλεκόμενους φορείς και στους πολίτες και να διασφαλίζουν ότι όλα τα σχετικά προσόντα και τα συναφή έγγραφα «Eurorpass» που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές περιλαμβάνουν σαφείς πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του ECVET. Τέλος, συνιστάται στα κράτη να εξασφαλίσουν τη θέσπιση λειτουργικών μηχανισμών συντονισμού, παρακολούθησης και επανεξέτασης, που θα λαμβάνουν υπόψη τους τα υπάρχοντα μέσα, ούτως ώστε να κατοχυρώνεται η συνεκτικότητα των πρωτοβουλιών εντός και πέραν των επιμέρους χωρών. Οι επανεξετάσεις που θα γίνονται σε εθνικό επίπεδο θα συμβάλουν σε μια ευρωπαϊκή επανεξέταση, την οποία θα οργανώσει η Επιτροπή.

Η πρόταση καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει τα κράτη μέλη στην εκτέλεση των προαναφερόμενων καθηκόντων, να καταρτίσει έναν οδηγό και μέσα χρήσης του ECVET, να συγκροτήσει μια πιλοτική ομάδα χρηστών του ECVET και να αναπτύξει ένα ευρωπαϊκό δίκτυο ECVET, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η ποιότητα και η εν γένει συνοχή της διαδικασίας συνεργασίας για την εφαρμογή του ECVET. Επιπλέον, η Επιτροπή θα παρακολουθεί τις ενέργειες που θα γίνουν στο πλαίσιο της υλοποίησης της σύστασης, με προοπτική την πιθανή επανεξέτασή της τέσσερα έτη μετά την έκδοσή της.

Λεπτομερής επεξήγηση της πρότασης

Στόχος του ECVET είναι να υποστηρίξει και να προάγει τη διακρατική κινητικότητα και την πρόσβαση στη διά βίου μάθηση στον τομέα της ΕΕΚ. Ενώ το EQF παρέχει ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς το οποίο προορίζεται να χρησιμεύσει ως μηχανισμός αντιστοίχισης μεταξύ των διαφόρων συστημάτων προσόντων και των επιπέδων τους, το ECVET παρέχει ένα κοινό μεθοδολογικό πλαίσιο, σκοπός του οποίου είναι να διευκολύνει τη μεταφορά ακαδημαϊκών μονάδων για μαθησιακά αποτελέσματα από ένα

σύστημα προσόντων σε κάποιο άλλο ή από έναν μαθησιακό δίαυλο σε κάποιον άλλο (βλ. παραδείγματα στο παράρτημα της αιτιολογικής έκθεσης, διάγραμμα 1). Συμβάλλει στην άρση των στεγανών μεταξύ των μαθησιακών

συστημάτων και στη συμβατότητα ανάμεσα στην αυτόνομη εκπαίδευση και στα συστήματα ΕΕΚ και, με τον τρόπο αυτό, υποστηρίζει τη δυνατότητα των εκπαιδευομένων να δημιουργήσουν ατομικούς διαύλους μάθησης που οδηγούν στην απόκτηση προσόντων. Η εφαρμογή του βασίζεται στην αρχή της προαιρετικής συμμετοχής των κρατών μελών και των εμπλεκόμενων φορέων.

Το μεθοδολογικό πλαίσιο του ECVET περιλαμβάνει αρχές και βασικές τεχνικές προδιαγραφές που επιτρέπουν την έκφραση των προσόντων σε ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων και σχετικούς βαθμούς ECVET (βλέπε διάγραμμα 2 στο παράρτημα), για τους σκοπούς της μεταφοράς και της συγκέντρωσης ακαδημαϊκών μονάδων και της υποστήριξης των συμπράξεων. Οι αρχές και οι τεχνικές προδιαγραφές του ECVET έχουν σχεδιαστεί με τρόπο που να επιτρέπει την ευέλικτη αλλά συγκροτημένη χρησιμοποίησή τους.

Θα επεξηγηθούν λεπτομερέστερα στον οδηγό χρήσης του ECVET.

Ως σύστημα κατοχύρωσης ακαδημαϊκών μονάδων βάσει ενοτήτων σπουδών, το ECVET θα συμβάλει στην ανάπτυξη και την επέκταση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Καθώς βασίζεται στα μαθησιακά αποτελέσματα, το προτεινόμενο σύστημα κατοχύρωσης ακαδημαϊκών μονάδων βάσει ενοτήτων σπουδών συνάδει με όλα τα συστήματα προσόντων, με όλα τα μαθησιακά πλαίσια και με όλες τις μαθησιακές προσεγγίσεις. Μια προσέγγιση που βασίζεται σε ενότητες σπουδών υποστηρίζει τους ευέλικτους ατομικούς μαθησιακούς διαύλους, στο πλαίσιο των οποίων οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να συσσωρεύσουν διαχρονικά τις απαραίτητες ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων σε διάφορες χώρες, και με διάφορους τρόπους μάθησης, για να αποκτήσουν έναν τίτλο προσόντων. Η ευελιξία του συστήματος διευκολύνει τη διαδικασία οργάνωσης εμπειριών κινητικότητας για τους εκπαιδευόμενους στο πλαίσιο της ΕΕΚ, ενώ οι αρχές του διατηρούν τη συνολική συνοχή και ακεραιότητα κάθε τίτλου προσόντων και αποτρέπουν τον υπερβολικό κατακερματισμό των μαθησιακών αποτελεσμάτων που πρέπει να επικυρώνονται και να αναγνωρίζονται. Τέλος, ένα σύστημα κατοχύρωσης ακαδημαϊκών μονάδων βάσει

ενοτήτων σπουδών δημιουργεί τη δυνατότητα ανάπτυξης κοινών αναφορών για τα προσόντα ΕΕΚ, παρέχοντας μια κοινή δομή και κοινές συμβάσεις.

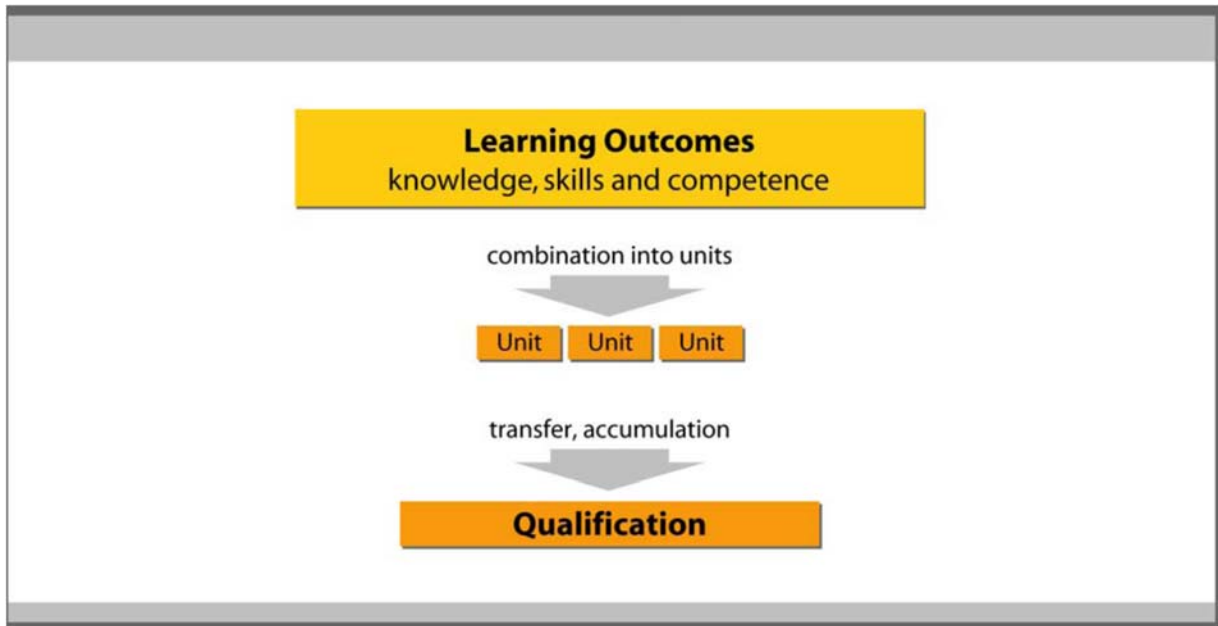
Οι συμπράξεις και τα δίκτυα του ECVET, στα οποία συμμετέχουν αρμόδια ιδρύματα, αρμόδιες αρχές, κοινωνικοί εταίροι, κλάδοι και πάροχοι υπηρεσιών, έχουν θεμελιώδη σημασία για τη δοκιμή, την ανάπτυξη και την ευρεία εφαρμογή του ECVET.

Προσφέρουν στους πολυποίκιλους φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ΕΕΚ μια δυνατότητα συνεργασίας. Δημιουργούν ένα περιβάλλον στο οποίο μπορεί να αναπτυχθεί αμοιβαία εμπιστοσύνη και παρέχουν ένα πλαίσιο για την μεταφορά ακαδημαϊκών μονάδων βάσει του ECVET. Αυτές οι συμπράξεις πρέπει να θεσμοθετηθούν μέσω *μνημονίων συμφωνίας* ECVET. Οι *συμφωνίες σπουδών* προσφέρουν απλές, χρήσιμες και συστηματικές κατευθυντήριες γραμμές για την πρακτική εφαρμογή των ρυθμίσεων και των διαδικασιών μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων για κάθε επιμέρους εκπαιδευόμενο.

Οι βαθμοί ECVET συνδέονται με τα προσόντα και τις ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων ως αναγκαία και συμπληρωματική πηγή πληροφοριών. Ορίζονται βάσει κοινών ευρωπαϊκών συμβάσεων και, καθώς βελτιώνουν την ευχέρεια κατανόησης των επιτευχθέντων μαθησιακών αποτελεσμάτων, διευκολύνουν τη μεταφορά και τη συσσώρευση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που πέτυχε ο εκπαιδευόμενος. Επιπλέον, με τη σύνδεση των βαθμών ECVET τόσο με έναν τίτλο προσόντων όσο και με τις ενότητες που τον αποτελούν, τα μαθησιακά αποτελέσματα γίνονται πιο «απτά». Με τον τρόπο αυτό, οι βαθμοί ECVET παρέχουν πληροφορίες για τη συνολική βαρύτητα των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απαιτούνται για την απόκτηση ενός τίτλου προσόντων και επιτρέπουν τον προσδιορισμό της σχετικής βαρύτητας καθεμιάς από τις συστατικές ενότητές του. Αντανακλούν την επιτυχή ολοκλήρωση ενοτήτων μαθησιακών αποτελεσμάτων και τη συσσώρευσή τους. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι βαθμοί ECVET έχουν νόημα μόνο σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα που αφορούν το συγκεκριμένο τίτλο προσόντων, εκτός αν οι εθνικοί, περιφερειακοί ή τομεακοί κανόνες επιτρέπουν τη χρήση των βαθμών ECVET με άλλο τρόπο. Κατά σύμβαση, απαιτούνται 60 βαθμοί για τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένεται να επιτευχθούν σε ένα έτος επίσημης ΕΕΚ πλήρους φοίτησης.

Στο ECVET, *κάθε ακαδημαϊκή μονάδα που αποκτάται* από έναν εκπαιδευόμενο είναι η

έκφραση της ισχύος των μαθησιακών αποτελεσμάτων που πέτυχε για το σκοπό της μεταφοράς και συσώρευσής τους ενόψει της απόκτησης ενός τίτλου προσόντων. Αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα αξιολογούνται και επικυρώνονται, ούτως ώστε οι ακαδημαϊκές μονάδες (ενόητες μαθησιακών αποτελεσμάτων) να μπορούν να μεταφέρονται από ένα σύστημα προσόντων ΕΕΚ σε άλλο ή από ένα μαθησιακό πλαίσιο σε άλλο. Το ECVET μπορεί να χρησιμοποιηθεί ανεξαρτήτως του αν τα εν λόγω συστήματα προσόντων έχουν τα δικά τους συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων. Το ECVET μπορεί να εφαρμοστεί στο πλαίσιο οποιουδήποτε τίτλου προσόντων ΕΕΚ και οποιουδήποτε επιπέδου αναφοράς EQF. Ισχύει για τα μαθησιακά αποτελέσματα που επιτυγχάνονται σε κάθε πλαίσιο (παραδείγματα στο παράρτημα, διάγραμμα 3). Οι *τελικοί χρήστες του ECVET* είναι οι εκπαιδευόμενοι. Το ECVET θα λειτουργήσει στην πράξη μόνο αφού το θέσουν σε εφαρμογή τα σχετικά αρμόδια ιδρύματα σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό ή κλαδικό επίπεδο. Αυτά τα ιδρύματα πρέπει να καθορίσουν και να αποφασίσουν το πεδίο εφαρμογής του και να λάβουν επίσημες αποφάσεις στο κατάλληλο επίπεδο. Πρέπει επίσης να εξασφαλίσουν ότι η εφαρμογή και η χρήση του ECVET θα πληροί συγκεκριμένα κριτήρια διασφάλισης της ποιότητας. Για να δημιουργηθούν συνθήκες αποτελεσματικών διαδικασιών αναγνώρισης και μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων και, συνεπώς, για να προαχθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των διαφόρων παραγόντων, το ECVET απαιτεί δέσμευση για την τήρηση κριτηρίων και διαδικασιών διασφάλισης από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και σε όλα τα επίπεδα του συστήματος. Η εφαρμογή του ECVET πρέπει να είναι μια συνεχής διαδικασία, η οποία απαιτεί την έμπρακτη και αδιάλειπτη δέσμευση των αρμόδιων ιδρυμάτων, των αρμόδιων αρχών, των κοινωνικών εταίρων, των επιμέρους κλάδων και των παρόχων υπηρεσιών, και θα απαιτήσει υψηλό βαθμό συνέργειας μεταξύ των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται σε ευρωπαϊκό, εθνικό και κλαδικό επίπεδο.

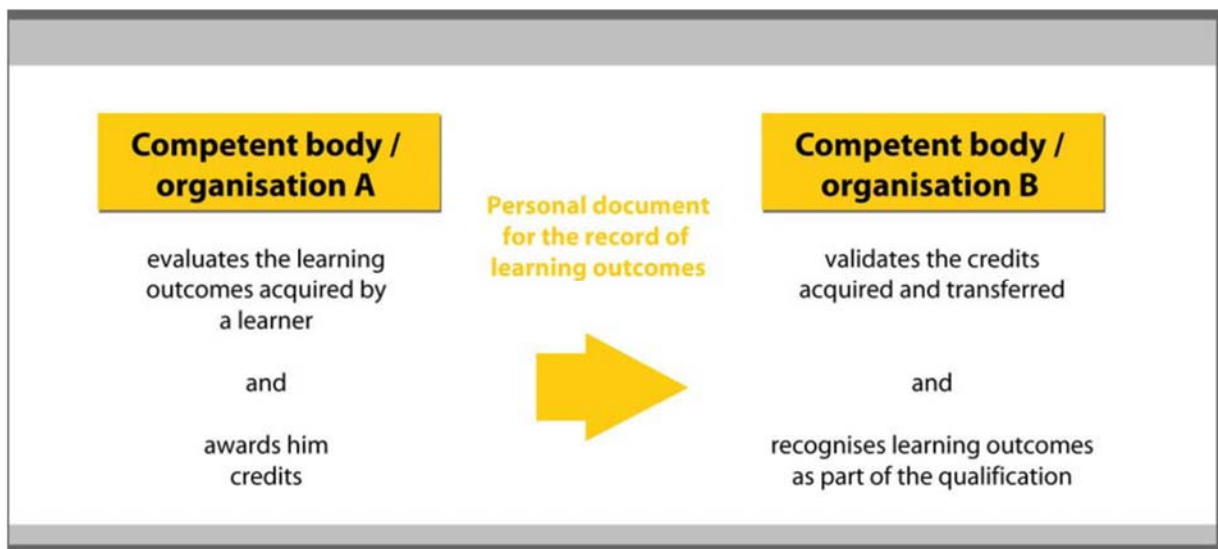
Το ECVET επικεντρώνεται στο άτομο, δηλαδή βασίζεται στην επικύρωση των ΓΔΙ που έχει αποκτήσει το άτομο.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα συνδυάζονται σε ψηφίδες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των αντίστοιχων συστημάτων επαγγελματικών προσόντων. Οι ψηφίδες προσδιορίζουν τη φύση των ΓΔΙ που πρέπει να αποκτηθούν για κάθε επαγγελματικό προσόν (ποιοτική διάσταση) και την αξία των ΓΔΙ σε σχέση με το πλήρες επαγγελματικό προσόν (ποσοτική διάσταση). Οι *ψηφίδες* είναι τα στοιχεία που πρέπει να μεταφέρονται και/ή να συσσωρεύονται, διευκολύνοντας έτσι την κινητικότητα. Ο τρόπος κατά τον οποίον *συνδυάζονται* και αντίστοιχα συσσωρεύονται προκειμένου να απονεμηθεί ένα επαγγελματικό προσόν είναι θέμα ρύθμισης σε εθνικό επίπεδο μπορεί να αναφέρονται σε επαγγελματικά προφίλ, ρυθμίσεις που αφορούν την κατάρτιση ή ενότητες πλαισίου

Από την άποψη του μαθητευομένου, οι διαδικασίες συσσώρευσης και μεταφοράς συνεπάγονται ότι οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες, αποκτώνται κατά τη διαμονή στο εξωτερικό υπό τη μορφή μιας ή μερικών ψηφίδων σε σχολές ΕΕΚ και/ή εταιρείες. Τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι *τεκμηριωμένα* και καταχωρούνται στο εξωτερικό.

κατά την επιστροφή στην χώρα προέλευσης, *μεταφέρονται* στο επαγγελματικό προσόν που θα επιτευχθεί και τέλος, *συσσωρεύονται* με ψηφίδες που το άτομο έχει αποκτήσει νωρίτερα. Θα μπορούσε να του χορηγηθεί συντόμευση του προγράμματος ΕΕΚ που παρακολουθεί από άποψη χρόνου και περιεχομένου που πρέπει να αποκτηθεί. Αυτό εξαρτάται κυρίως από τις υφιστάμενες διαδικασίες επικύρωσης προηγούμενων εμπειρικών γνώσεων στις αντίστοιχες χώρες.

Αναπόφευκτα, η κινητικότητα εμπλέκει όλους τους παράγοντες ΕΕΚ και απαιτεί συμβάσεις ή συμφωνίες μεταξύ των οργανισμών παροχής ΕΕΚ (σχολές και / ή εταιρείες) και των αρμοδίων φορέων. Πέραν της σχετικότητας του

με την εκπαίδευση και με την πολιτική της αγοράς εργασίας, το ECVET προβλέπει το Μνημόνιο Συνεργασίας ως πλαίσιο εκούσιας συμφωνίας μεταξύ των φορέων παροχής ΕΕΚ και των αρμοδίων φορέων. Το εργαλείο αυτό υποστηρίζει την αμοιβαία εμπιστοσύνη ρυθμίζοντας σε γενικούς όρους τη συνεργασία στους τομείς της επικύρωσης και αναγνώρισης των προσόντων που αποκτήθηκαν από τους μαθητευομένους στο πλαίσιο της κινητικότητας. Ακόμη, η συμφωνία μάθησης υπογράφεται από τους μαθητευομένους καθώς και από τους φορείς παροχής ΕΕΚ αποστολής και υποδοχής στις δύο χώρες. Περιγράφει τα μαθησιακά αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν κατά την περίοδο κινητικότητας τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά.

Όροι και απαιτήσεις για την εφαρμογή του ECVET

Η προώθηση της κινητικότητας στην ΕΕΚ απαιτεί να καθίσταται το ECVET ένα εργαλείο διαφάνειας. Έξι συγκεκριμένα πεδία απαιτήσεων συμπεραίνονται από τον ως άνω γενικό στόχο :

1. Ανεξαρτησία του εργαλείου από τα προγράμματα ΕΕΚ. Για να καθίστανται τα μαθησιακά αποτελέσματα «ευανάγνωστα» πέραν των συνόρων της χώρας, απαιτείται η χρήση μιας ουδέτερης γλώσσας ανεξάρτητης από τα ιδιαίτερα εθνικά συστήματα. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας στον ευρωπαϊκό χώρο της ΕΕΚ, πρέπει να εξασφαλιστεί ότι το ECVET δεν επιβάλλει οποιαδήποτε ουσιαστική αλλαγή των συστημάτων.

2. Υποστήριξη μεταρρυθμίσεων στην ΕΕΚ. Ταυτόχρονα, σε κάποιες ευρωπαϊκές χώρες ξεκίνησαν έργα μεταρρύθμισης και συζητήσεις στις οποίες η εισαγωγή του ECVET σε ευρωπαϊκό επίπεδο μπορεί να δώσει νέα ώθηση – ακριβώς λόγω του απαιτούμενου ουδέτερου χαρακτήρα ενός συστήματος πιστωτικών μονάδων. Χώρες που προσπαθούσαν να προάγουν τη διαπεραστικότητα μεταξύ των υπό-συστημάτων του συστήματος τους ΕΕΚ δύνανται έτσι να επωφεληθούν από τα εργαλεία που παρέχονται από το ECVET.

3. Ρυθμισιμότητα του συστήματος. Ένα εργαλείο διαφάνειας μπορεί να λειτουργήσει ως τέτοιο μόνο εάν σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσεις, του εν δυνάμει χρήστη, τις απόψεις του και τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνει. Εάν καλείται να καλύψει το απαιτούμενο φάσμα εφαρμογών πρέπει να ενσωματωθεί στο πλαίσιο πρακτικών εντός του οποίου ενεργούν όσοι εμπλέκονται στις εξετάσεις, στην πιστοποίηση και στην παροχή μονάδων έτσι ώστε να τους δίνεται η δυνατότητα να εξοικειωθούν με αυτό εντός εύλογου χρόνου.

4. Σχεδιασμός του συστήματος πιστωτικών μονάδων. “Διατηρήστε το απλό!” Η επιτυχία του ECVET εξαρτάται από το βαθμό αποδοχής που θα τύχει εκ μέρους των φορέων της ΕΕΚ, δηλαδή των επιχειρήσεων, ενώσεων, επιμελητηρίων, φορέων παροχής κατάρτισης, επαγγελματικές και τεχνικές σχολές, και – τέλος και εξίσου σημαντικό – τους ίδιους τους μαθητευομένους. Όμως, η καθολική αποδοχή του εργαλείου επιτυγχάνεται μόνο εφόσον αποδείξει επαρκώς σημαντικό και κατανοητό από τους χρήστες καθώς και εύχρηστο για τους φορείς έκδοσης πιστοποιητικών.

5. Θεσμικό πλαίσιο σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Επιπροσθέτως, το ECVET χρειάζεται θεσμική εμπέδωση στα εθνικά πλαίσια εφαρμογής για να εξασφαλιστεί η χρήση του χωρίς απώλειες τριβής και για να διασφαλιστεί η αποδοχή εκ μέρους των παραγόντων. Και αυτό, χωρίς υπερφόρτιση των αρμοδίων φορέων ή των άλλων ενδιαφερόμενων μερών.

6. Επικουρικότητα. Οι συνιστώσες που αφορούν την επικουρικότητα του ECVET παίζουν κεντρικό ρόλο κατά τη συγκέντρωση στοιχείων για τη γνωμοδότηση. Η επικουρικότητα προστατεύεται από Κοινοτική ενέργεια εάν αυτό απαιτείται για να επιτυγχάνονται οι στόχοι της Συνθήκης ΕΚ (Άρθρο 5, παρ. 3). Αυτό έχει σαφώς εφαρμογή στα διασυνοριακά έργα, όπως ανταλλαγή πληροφοριών ή κινητικότητα μαθητευομένων. Ένα ευρωπαϊκό σύστημα για την περιγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων αντιστοιχεί στην αρχή της επικουρικότητας στο βαθμό που θα περιοριζόταν σε «διασυνοριακή λειτουργία» επιβάλλοντας την περιγραφή των προσόντων ΕΕΚ μόνο σε σχέση με αυτή τη συγκεκριμένη λειτουργία.

Για την εφαρμογή του ECVET στα συστήματα ΕΕΚ και προσόντων, εντοπίζουμε δύο κύρια σενάρια:

είτε οι χώρες αντιμετωπίζουν δυσκολίες και αναγνωρίζουν μια ανάγκη για μεταρρυθμίσεις, είτε οι χώρες δράττονται της ευκαιρίας που προσφέρει το ECVET για να αναπτύξουν περαιτέρω τα συστήματα ΕΕΚ και προσόντων. Η βάση εμπειρικών δεδομένων υποδεικνύει επίσης ότι οι δημόσιες συζητήσεις περί ECVET ωθούν στο προσκήνιο μακροχρόνια άλυτα ζητήματα και δυσκολίες συνδεδεμένες με τα εθνικά σχήματα και συνήθειες διακυβέρνησης ΕΕΚ (για παράδειγμα: συνεργασία μεταξύ παραγόντων, ορισμός προσόντων). Αφετέρου, μεταξύ των εμπειρογνομώνων, υπήρξε μεγάλη αποδοχή του βαθμού στο οποίο το ECVET θα μπορούσε να συμβάλει στην προώθηση της δια βίου μάθησης και στις διαδρομές προσωπικής μάθησης. Το γεγονός αυτό υποδεικνύει ότι το ECVET, επιπλέον του πρωταρχικού στόχου της προώθησης της διασυνοριακής κινητικότητας, θεωρείται ότι φέρει το δυναμικό για τη διευκόλυνση των εθνικών προσπαθειών εκσυγχρονισμού των συστημάτων ΕΕΚ και προσόντων. Μία συγκεκριμένη πτυχή τόσο των αναγκών της μεταρρύθμισης όσο και της προοπτικής της δια βίου μάθησης είναι η προσέγγιση βάσει μαθησιακών αποτελεσμάτων: η μεγάλη πλειοψηφία των εμπειρογνομώνων ήταν πολύ

εξοικειωμένη με αυτή την προσέγγιση και δηλώνει ότι την ακολουθεί στις διαδικασίες εξέτασης και πιστοποίησης. Αν και κάποιοι εμπειρογνώμονες συνδυάζουν το παρατηρηθέν χαμηλό επίπεδο τεκμηρίωσης περί γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων (ΓΔΙ) με μια γενική επίκριση των εθνικών πρακτικών.

Ανάλυση του ECVET για μια καλύτερη κατανόηση

5.1. Η διεκπεραίωση του ECVET

Η εξέταση του ECVET από νομική και ρυθμιστική προοπτική συνεπάγεται εντοπισμό των διαδικαστικών βημάτων έως την απονομή των επαγγελματικών προσόντων σε διεθνική βάση.

ΕΙΣΉΓΗΣΗ χρησιμοποιούμε το ακόλουθο σχήμα:

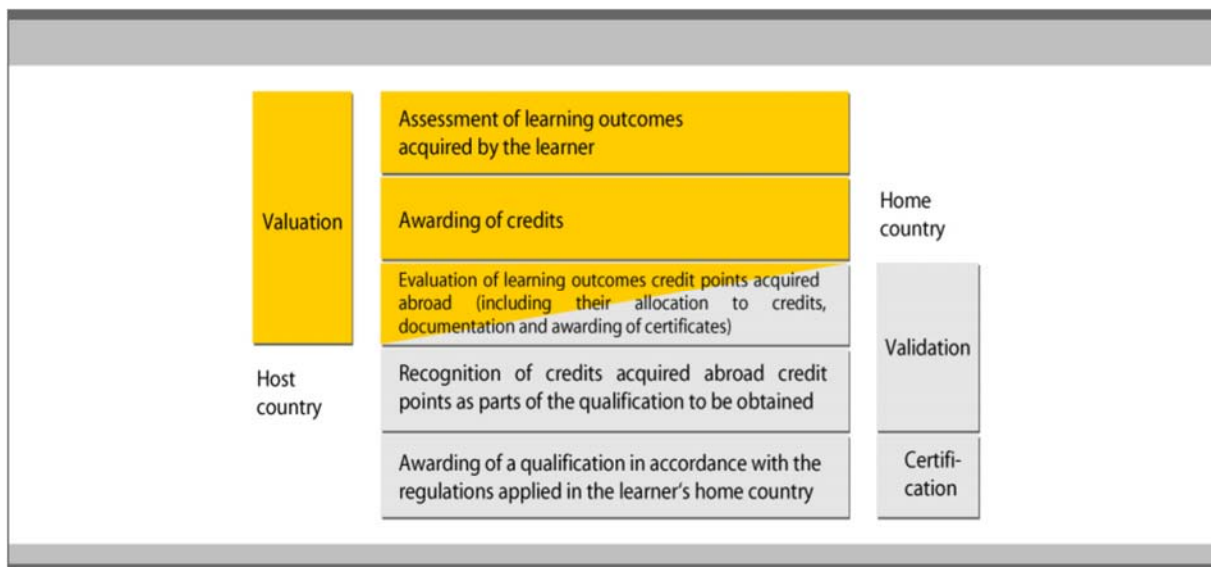
1ο βήμα: αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων στη αντίστοιχη χώρα υποδοχής

2ο βήμα: απονομή πιστωτικών μονάδων

3ο βήμα: αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό (συμπεριλαμβανομένων καταλογισμού πιστωτικών μονάδων, τεκμηρίωσης και χορήγησης πιστοποιητικών).

4ο βήμα: αναγνώριση των πιστωτικών μονάδων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό ως τμήματα του επαγγελματικού προσόντος

5ο βήμα: απονομή προσόντος σύμφωνα με τους κανόνες και κανονισμούς που εφαρμόζονται στη χώρα προέλευσης του μαθητευομένου.

Τα βήματα 1 και 2 ανήκουν στην εκτίμηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό. Κατά τη διαμονή στο εξωτερικό, ο/η μαθητευόμενος /η υποβάλλεται σε εξετάσεις σύμφωνα με τους κανόνες της χώρας υποδοχής και λαμβάνει πιστωτικές μονάδες. Η διεργασία εκτίμησης ολοκληρώνεται με την απονομή των πιστωτικών μονάδων. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την έκδοση πιστοποιητικών για τα μαθησιακά αποτελέσματα που αποκτήθηκαν και εγγράφων σχετικών με τις μαθησιακές δραστηριότητες. Έτσι προετοιμάζεται το 3ο βήμα. Οι πιστωτικές μονάδες είναι τυποποιημένες δέσμες μαθησιακών αποτελεσμάτων που υπόκεινται σε μεταφορά απονέμονται κατόπιν διαδικασίας αξιολόγησης. Οι πιστωτικές μονάδες μπορούν να αντιστοιχίσουν σε τυπικά προσόντα είτε στη χώρα υποδοχής είτε στη χώρα προέλευσης.

Το κεφάλαιο επικύρωσης της διαδικασίας του ECVET περιλαμβάνει μια αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων (3ο βήμα) δηλαδή εξακρίβωσης της συμφωνίας των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό με τα πρότυπα προσόντων στη χώρα προέλευσης. Η ως άνω αξιολόγηση βασίζεται στην τεκμηρίωση που μεταβιβάζεται από τη χώρα υποδοχής και στις πιστωτικές μονάδες που έχουν απονεμηθεί. Αυτό οδηγεί στην αναγνώριση των πιστωτικών μονάδων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό.

Τα αποτελέσματα αυτού του βήματος ανήκουν είτε στη διαδικασία της «αναγνώρισης» είτε στη διαδικασία της «απονομής προσόντος». Η εν λόγω εναλλακτική εξαρτάται από

το εθνικό και περιφερειακό νομικό και ρυθμιστικό πλαίσιο επειδή τα βήματα 4 και 5 διεξάγονται στη χώρα προέλευσης του ατόμου. Ειδικότερα όσον αφορά στο 5ο βήμα, λαμβάνονται υπόψη οι πτυχές που αφορούν στη τυπική νομοθεσία που διέπει την απονομή προσόντων. Η απονομή ενός προσόντος υλοποιείται με πιστοποιητικό υπό την ακόλουθη έννοια του «επίσημου εγγράφου που εκδίδει ένας φορέας ή μια αρχή και τεκμηριώνει, ως αποτέλεσμα τυποποιημένης διαδικασίας αξιολόγησης, τα μαθησιακά επιτεύγματα ενός ατόμου».

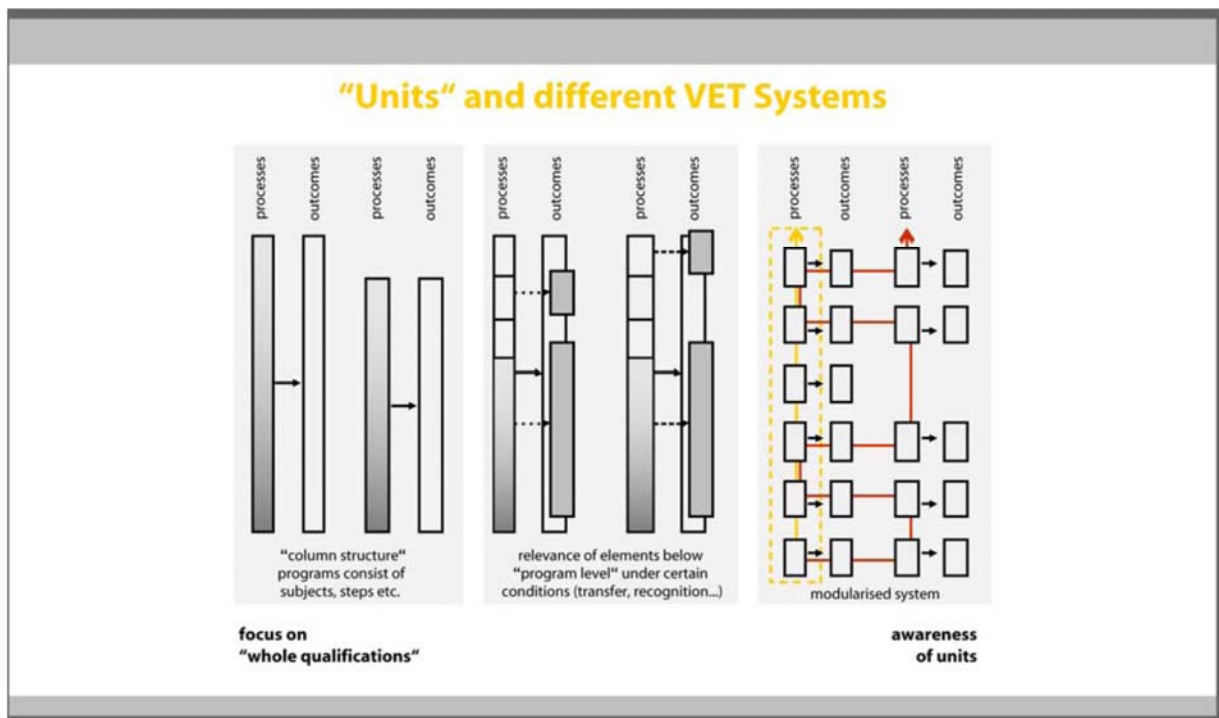
Μία από τις δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε κατά τη διεξαγωγή της μελέτης ήταν η θέση μιας διάκρισης μεταξύ των διεργασιών εκτίμησης αφενός και επικύρωσης αφετέρου. Γι' αυτό το λόγο, θα αναφερθούμε στην αξιολόγηση ως μέρος της διεργασίας εκτίμησης ενώ η «εκτίμηση» περιλαμβάνεται ως ενδιάμεσο στάδιο σε σχέση με την επικύρωση. Θα καταλάβουμε την επικύρωση ως «διεργασία αξιολόγησης και αναγνώρισης μεγάλου φάσματος γνώσεων, τεχνογνωσίας, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που μπορεί να έχουν αποκτήσει τα άτομα στη διάρκεια της ζωής τους σε διάφορα περιβάλλοντα, όπως κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, στο χώρο εργασίας και εκτός εργασίας, ειδικότερα όσον αφορά στην επικύρωση μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτήθηκαν σε μη τυπικά και άτυπα πλαίσια⁵». Αντικαθιστούμε στο πλαίσιο του ECVET τη διεργασία αποτίμησης με μια διεργασία αξιολόγησης.

Τα τρία κύρια στοιχεία εκτίμησης, επικύρωσης και πιστοποίησης είναι θεμελιώδη για την εξασφάλιση της μεταφοράς μερών προσόντων. Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο ορισμού αφορά τις διαφορές μεταξύ των «συστημάτων EEK» και «συστημάτων προσόντων». Ο όρος «συστήματος EEK» χρησιμοποιείται στη μελέτη μας για να δοθεί έμφαση στις προβλέψεις EEK και στα προγράμματα EEK. Τα «συστήματα προσόντων» και οι «αρμόδιοι φορείς» χρησιμοποιούνται όπως ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Συνεπώς, ένα προσόν ορίζεται ως «επίσημο αποτέλεσμα διεργασίας αξιολόγησης και επικύρωσης που λαμβάνεται όταν ένας αρμόδιος φορέας αποφασίζει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα σύμφωνα με δεδομένα πρότυπα». Στο πλαίσιο του ECVET, οι διεργασίες αξιολόγησης και επικύρωσης δύνανται να χωρίζονται και να αναλαμβάνονται από δύο διαφορετικούς εταίρους EEK.

5.2. Ψηφίδες, ενότητες και προσόντα

Στο πλαίσιο του ECVET, γίνεται σαφής ορολογική διάκριση μεταξύ «ψηφίδων» και «ενοτήτων». Ο όρος «ενότητα» ανήκει στο επίπεδο διεργασίας, δηλαδή το επίπεδο οργάνωσης και διεξαγωγής των προγραμμάτων ΕΕΚ. Ένα πρόγραμμα ΕΕΚ με αρθρωτή δομή αποτελείται από στοιχεία τα οποία διακρίνονται από άποψη οργάνωσης, δηλαδή από στοιχεία τα οποία μπορούν να εξεταστούν, να τα περάσει το άτομο. Επομένως, ένα «πλήρες» πρόγραμμα ΕΕΚ αποτελείται από ξεχωριστή συσσώρευση ενοτήτων.

Μιλώντας για «ψηφίδες», γίνεται αναφορά στο επίπεδο αποτελέσματος από άποψη τμημάτων προσόντων τα οποία μπορούν να προσδιοριστούν στη βάση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Οι ψηφίδες μπορεί να είναι πιστοποιημένες.. Η αναγνώριση (τμηματικών) μαθησιακών αποτελεσμάτων όχι μόνο δεν αποκλείει μια μη-αρθρωτή, ολιστική δομή προγραμμάτων ΕΕΚ αλλά, για πρακτικούς λόγους, την απαιτεί πράγματι εντός του πλαισίου μιας ενεργούς αξιολόγησης διεργασιών διδασκαλίας - μάθησης.

Κάποια συστήματα προσόντων μπορεί να μην κάνουν τη διάκριση μεταξύ αυτών των δύο επιπέδων (όπως για παράδειγμα τα συστήματα ΕΕΚ που ακολουθούν την ολιστική προσέγγιση), άλλα μπορεί να συνδέουν μία ενότητα (επίπεδο διεργασίας) με ποικίλες ψηφίδες (επίπεδο αποτελεσμάτων) όπως παρουσιάζεται στο ακόλουθο σχήμα. Η κατανόηση της κινητικότητας και η προώθηση της αποδοχής του ECVET συνεπάγονται μια επίγνωση της διάκρισης μεταξύ των επιπέδων και μια διασαφήνιση ότι η αναγνώριση των ψηφίδων για το σκοπό της κινητικότητας των μαθητευομένων δεν συνδέεται απαραίτητα με τη δομοστοιχειοποίηση των προγραμμάτων. Το ακόλουθο σχήμα απεικονίζει αυτή την προσέγγιση.

